

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Kladně rozhodl v hlavním líčení konaném dne 25. října 2018 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Ivo Poštolky a přísedících Ing. Veroniky Labaštové a Mgr. Zdeňka Výcha

takto:

Obžalovaný

Z [REDAKCE] S [REDAKCE]

narozen [REDAKCE] v Kladně, bez zaměstnání, trvale bytem náměstí Starosty Pavla 44, Kladno, nyní ve vazbě ve Vazební věznici Praha-Ruzyně,

je vinen, že

od 28. 11. 2013 do konce roku 2016 na různých místech v okrese Kladno, ve společném obydlí v Kladně, v Pcherách, v Kamenných Žehrovicích, v Hospozíně a ve Slaném, okres Kladno, a od počátku roku 2017 do 14.12.2017 v obci [REDAKCE], okres Kladno, ačkoli věděl o závažném psychickém onemocnění své manželky P [REDAKCE] S [REDAKCE], poškozenou P [REDAKCE] S [REDAKCE] fyzicky a psychicky týral a to tím způsobem, že ji, mimo období, kdy byla hospitalizována, jednou za měsíc fyzicky napadal, zejména ji bil do hlavy, přičemž ji vulgárně nevybíravými výrazy s poukazem na její psychické onemocnění urážel, dále jí vyhrožoval usmrcením příslušníků její rodiny, takže se ho bála, dne 31.7.2017 obžalovaný úderem pěstí do břicha způsobil poškozené pohmožděny a psychickou újmu, čímž se zhoršil její psychický stav a musela být hospitalizována nejprve v Nemocnici Slaný na chirurgickém oddělení a následně v Psychiatrické nemocnici Horní Beřkovice, po návratu z léčebny ve výše uvedeném jednání pokračoval, což vyústilo v napadení ze dne 14.12.2017, při němž poškozené zlomil nos a způsobil jí zhmožděny v obličeji,

tedy

týral osobu blízkou, žijící s ním ve společném obydlí a páchal takový čin po delší dobu,

čímž spáchal

zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odstavec 1, 2 písmeno d) trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 199 odstavec 2 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **30 (třiceti) měsíců**.

Podle § 56 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku se pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznic s **ostrahou**.

Podle § 228 odstavec 1 trestního řádu je obžalovaný povinen zaplatit Oborové zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, se sídlem Praha 4, Roškotova 1225/1, náhradu škody ve výši 16 655 Kč.

Odůvodnění :

1. Soud vzal po provedeném hlavním líčení za prokázaný výše popsany skutkový děj.
2. Obžalovaný Z. S. v přípravném řízení i u hlavního líčení popřel, že by se dopustil výše uvedeného jednání s tím, že soužití s manželkou bylo konfliktní s ohledem na její psychickou chorobu, poškozenou navíc v minulosti týrala její matka. Poškozená byla často hospitalizována v psychiatrické nemocnici, dokonce napadla jejich ročního syna. V době, kdy měli syna u sebe, tak k nim často docházela sociální pracovnice na kontroly a jistě by zjistila, pokud by se vůči poškozené dopouštěl fyzického násilí. On sám dokonce vykonával asi pět let funkci opatrovníka poškozené, což ukončil až výkon trestu odnětí svobody. Současná opatrovnice svědkyně I. S. ještě s další spolupracovnicí Městského úřadu Slaný ho při výstupu z výkonu trestu žádaly, aby si manželku vyzvedl v pečovatelském domě a aby s ní znovu žil. Stalo se nanejvýš, že na manželku občas zakřičel z důvodu psychického vyčerpání a vypětí, ale nikdy ji neuhodil, při záchvatech si manželka občas ublížila sama a byla agresivní na něho, na policisty nebo záchranáře. Pokud byla poškozená odvezena sanitou, nebylo to z důvodu, že by ji fyzicky napadl, ale právě kvůli jejímu záchvatu. Co se týče poranění břicha v létě 2017, tak ji při jejím záchvatu odstrčil, až upadla břichem na roh opěradla. Poslední zranění si způsobila údajně sama, když ji rozčílila matka. Poškozenou tehdy doma zamkl a odjel do restaurace, kde ho zadržela policie. Obžalovaný velmi podrobně popsal konfliktní soužití s poškozenou na různých místech, kde spolu v průběhu jejich manželství žili, a setrval na tom, že poškozenou nenapadl, zdůrazňoval své zásluhy, pokud jde o zajištění bydlení či péči o poškozenou, kterou například vždy navštěvoval a vyzvedával z psychiatrické léčebny. Poukázal též na to, že sociální pracovnice prováděly v místě bydliště obžalovaného a poškozené často kontroly a žádný poznatek o tom, že by obžalovaný poškozenou týral, rozhodně nečinily, obžalovanému bylo dokonce navrženo, aby byl opět jejím opatrovníkem, což by se nestalo, pokud by poškozenou bil. Obžalovaný také nepobýval s poškozenou ve společné domácnosti na uvedených místech, sám měl bydlení na ubytovně.
3. Poškozená P. S. v procesním postavení svědkyně v přípravném řízení uvedla, že se s obžalovaným seznámila v roce 2002 v psychiatrické léčebně, soužití s obžalovaným bylo dlouhodobě konfliktní, obžalovaný ji často bil, urážel (například, že je cvok či blbá kráva), ponižoval, z tohoto důvodu od něho několikrát odešla, ale vždy se k němu zase vracela, neboť neměla jinou možnost. Když se k němu vrátila, tak na ni byl zlý a mlátil ji. Pokud konkretizovala četnost útoků obžalovaného vůči ní, mlátil ji tak jednou za měsíc, ona však s tím k lékaři nechodila, nějak to přechkala. Pokud ji bil, bylo to do hlavy, do obličeje, ačkoliv k tomu neměl žádný důvod, nikdy se jí za toto nevhodné chování neomluvil. Obžalovaný také vyhrožoval, že zabije členy její rodiny, ona se začala proto bát. Připustila, že se někdy prali vzájemně (doslova uvedla, že se prali jako „koně“). V současné době má z obžalovaného strach a už s ním nechce žít. U hlavního líčení opětovně uvedla, že ji obžalovaný mlátil každý měsíc, to zejména do hlavy, křičel na ni a v opilosti vyhrožoval, že její rodinu vyvraždí, to bylo někdy v loňském roce. Pokud jde o poslední incident, uvedla nejprve, že ji obžalovaný do nosu kousl, posléze uvedla, že jí dal pěstí do nosu. Pokud jde o poranění břicha, obžalovaný ji tehdy kopl. Její výpověď u hlavního

líčení, kdy byla vyslechnuta dokonce dvakrát (podruhé výhradně k dotazům obžalovaného) rozhodně působila přesvědčivě, nikoliv jako předem smyšlená konstrukce, která by měla obžalovanému uškodit.

4. Opatrovnice poškozené I. S. jako svědkyně v přípravném řízení a u hlavního líčení uvedla, že toto opatrovnictví vykonává od ledna 2012. Po výkonu trestu se právě obžalovaný neustále dožadoval, aby mohl žít společně se svou manželkou, ačkoli to nebylo vhodné. Když se mu sociální pracovnice snažila vysvětlit, že bude zajišťovat bydlení pouze pro opatrovankyni, tedy poškozenou, docházelo ke konfliktům. Každých půl roku docházelo ke stěhování obžalovaného a poškozené, neboť v každém bydlišti si lidé stěžovali například na opilství obžalovaného, řev či hlasitou hudbu. Několikrát byla poškozená hospitalizována kvůli své psychické nemoci v psychiatrické léčebně, svědkyně se domnívá, že to bylo právě z důvodů ataků obžalovaného. Svědkyně potvrdila, že rozvod si přála právě poškozená. Obžalovaný častokrát svědkyni vyhrožoval, pokud nebylo po jeho, podle jejího mínění na poškozené obžalovaný „parazituje“, neboť právě soužití s poškozenou mu zajišťuje bydlení. Poškozená se jí nesvěřovala s tím, že by jí manžel ubližoval, nicméně byla svědkem třech výjezdů záchranky kvůli tomu, že měla být poškozená napadena. Je pravda, že když se poškozená dostane do afektu z důsledku jejího onemocnění, bijí se s obžalovaným navzájem. Naposledy před uvězněním obžalovaného si všimla modřin na tváři poškozené. Soud vyslechl znovu tuto svědkyni po zrušení původního odsuzujícího rozhodnutí, svědkyně se vyjádřila k aktuálnímu kontaktu s poškozenou s tím, že chování a nálada poškozené jsou ovlivněny její nemocí. Dle svědkyně není možné bezkonfliktní soužití s poškozenou.
5. Svědkyně J. S. matka poškozené uvedla u hlavního líčení, že poškozená trpí psychickou nemocí - schizofrenií, hospitalizace poškozené se proto často opakují. S obžalovaným se poškozená seznámila v psychiatrické nemocnici, v roce 2003 jí obžalovaný oznámil, že se vzali a chtěli po ní finanční podporu na bydlení, potom u ní nějaký čas bydleli. V té době svědkyni obžalovaný finančně vydíral, fyzicky a verbálně ji napadal. Obžalovaný byl často v podnapilém stavu, napadání dcery v té době si ale nevšimla. Po těchto incidentech se poškozená s obžalovaným odstěhovali, s dcerou byla následně v kontaktu především telefonicky. Dcera si jí občas stěžovala, že ji obžalovaný bije a že je vůči ní hrubý a agresivní. Naposledy byla s poškozenou v kontaktu na podzim roku 2017, kdy se jí poškozená svěřila, že jí manžel ubližuje a mlátí, a proto se s ním rozvede.
6. Svědek B. K. uvedl u hlavního líčení, že ví o tom, že mezi sebou měli poškozená s obžalovaným několikrát konflikt, při němž zasahovala sanitka a policie. Obžalovaný častokrát popíjel pivo, v den jeho zadržení s obžalovaným mluvil u jeho zahrady, nikdo jiný na zahradě nebyl. Obžalovaný zašel do domu pro peníze a pak odešli do hospody, svědek si žádného konfliktu nevšiml.
7. Svědek Bc. M. Š. bratr poškozené P. S. u hlavního líčení potvrdil výpověď J. S. Sestra se mu ovšem nesvěřovala se svým soužitím s obžalovaným. Podle svědka v dětství poškozenou matka nepřiměřeně fyzicky netrestala.
8. Svědek K. B. přítel J. S. vypovídal u hlavního líčení obdobně jako J. S. Podle svědky si příjmení poškozené obžalovaný vzal z toho důvodu, že měl trestní minulost a byl ve společnosti znám svým neurvalým a agresivním chováním. Obžalovaný s poškozenou si pořídili dítě, o které se však nebyli schopni postarat, a proto ho museli dát k adopci.
9. Svědkyně J. M. uvedla u hlavního líčení, že poškozená se jí svěřovala, že se k ní choval obžalovaný hrubě. Když dělala poškozené opatrovnici, tak zjistila, že měla poškozená spoustu dluhů, které vznikly během soužití s obžalovaným. Z vězení ji neustále obžalovaný ovlivňoval, psal jí, a přikazoval, co má dělat, a to samé činil i vůči poškozené. V době, kdy

vykonávala opatrovnici, se jí poškozená svěřila, že ji obžalovaný bije, že ji ponižuje a že nesmí chodit ven.

10. Svědek J. R. přítel P. S. uvedl u hlavního líčení, že se s poškozenou zná z psychiatrické léčebny. Od roku 2012 si s ní často dopisoval a občas se setkávali. V roce 2016 si poškozená stěžovala, že ji manžel bije, a také měla zranění na nose. Na bití manžela si od té doby stěžovala častěji.
11. Svědkyně J. P. matka obžalovaného, u hlavního líčení uvedla, že si nikdy nevšimla na poškozené stop násilí, poškozená si jí na obžalovaného nestěžovala. Když byl vzat obžalovaný do vazby, poškozená se o něho zajímala s tím, že by s ním chtěla opět žít. Když navštěvovala poškozenou v léčebně, tato jí říkala, že chce domů a že má obžalovaného ráda. O rozvodu nikdy nemluvila.
12. Ve věci byl vypracován ohledně duševního stavu obžalovaného znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, který byl přečten u hlavního líčení za souhlasu obžalovaného a státního zástupce. Znalec MUDr. Petr Navrátil v tomto posudku konstatoval, že obžalovaný netrpěl v době spáchání trestného činu žádnou duševní poruchou nebo chorobou, byl podstatnou měrou ovlivněn svými vědomými postoji a v žádném případě se nejednalo o zkratkovou reakci či afekt na základě chorobného rozhodnutí. Forenzně významný vliv požití alkoholu nebyl prokázán. Obžalovaný je osobností simplexní, dráždivou a dissociální, je do značné míry lhostejný ke společenským pravidlům, preferuje většinou jen taková chování, které mu přináší bezprostřední osobní prospěch. Je u něho přítomna tendence jednat neočekávaně a explozivně, s malou sebekontrolou, má nízkou toleranci k frustraci a nízký práh pro uvolnění agrese, včetně násilí.
13. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, a výsledkem znalkyně MUDr. Olgy Plockové Tatičové u hlavního líčení soud zjistil, že poškozená neměla dle lékařské dokumentace dne 30.4.2017 ani dne 31.7.2017 žádné viditelné známky poranění na těle, pouze dne 14.12.2017 dle lékařské zprávy měla otok a citlivost nosu a otok a podkožní výron na levé tváři, rovněž měla zlomeninu nosních kůstek bez posunu kostních úlomků. Podle znalkyně k poranění poškozené došlo působením tupého násilí o velké intenzitě na nos a o malé intenzitě na levou tvář, kupříkladu i údery pěstí. Dle znalkyně si nemohla způsobit zranění nosu poškozená sama úderem pěstí, muselo by se jednat o úder nějakým předmětem, vyloučila též úder hlavou na zeď s ohledem na absenci oděrek. Je také vyloučeno, že by se jednalo o starší zlomeninu s ohledem na to, že vyšetření zraněného místa bylo v tomto případě provedeno metodou takzvané komputerové tomografie, která je přesnější než rentgenový snímek.
14. Ve věci byl dále vypracován ohledně duševního stavu poškozené znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie. Z tohoto posudku a výsledkem znalce MUDr. Vlastimila Tichého bylo zjištěno, že má poškozená podprůměrný intelekt, kognitivní funkce jsou sníženy a v zátěži málo odolné. Poškozená trpí schizoafektivní poruchou, čímž je oslabena a narušena její osobnost, která je emočně plošší, sociálně oslabená, s projevy sociální závislosti, pasivity, podrobnosti, nesamostatnosti v rozhodování. Schopnost poškozené správně vnímat, zapamatovat si a reprodukovat prožité události je snížena duševní chorobou, ve stavech aktivní epizody onemocnění je pak vymizelá. Tato schopnost je přímo závislá na stavu aktivity základního onemocnění. U poškozené nebyly prokázány zvýšené znaky lhavosti nebo sklony ke konfabulaci. Vztahy k blízkým osobám lze hodnotit jako ambivalentní, navíc jsou silně ovlivňovány aktuálním psychickým stavem posuzované. Podle psychologa mohou mít následky soužití obviněného s poškozenou významný vliv na dekompenzaci základního onemocnění poškozené, znalec nezjistil známky traumatu. Konfliktní soužití mezi poškozenou a obžalovaným souvisí s jejich onemocněním, neboť oba byli psychiatricky léčeni. Na dekompenzaci základního onemocnění mají podstatný vliv exogenní faktory, tedy také partnerské soužití, kdy soužití dvou psychiatricky léčených jedinců je z hlediska predikce dalších konfliktů vysoce pravděpodobné.

Dle znalce je problematické, zda je poškozená schopna se vyjádřit k soužití z období před osmi lety, byť u ní není přítomna porucha paměti. Je vysoce nepravděpodobné, že by byla poškozená schopna sama vymyslet nějakou konstrukci a na této pak setrvat během výlechů. Dle znalce psychiatra docházelo k dekompenzacím do psychotické fáze právě po konfliktech s obžalovaným.

15. Spis dále obsahuje listiny z opatrovnických řízení, včetně rozsudku, a informace ohledně svěření do pěstounské péče syna obžalovaného a poškozené. Opatrovníkem poškozené byl poměrně dlouhou dobu právě obžalovaný, nicméně v roce 2010 byl své opatrovnické funkce zproštěn, protože byl vzat do vazby. Poté byla opatrovníci poškozené svědkyně J. M. a následně město Slaný, které pověřilo k výkonu opatrovnictví svědkyni I. S. Syn poškozené a obžalovaného byl z jejich péče odebrán, neboť tito nezvládali svou rodičovskou roli a nebyli schopni se o něj postarat.
16. Zranění poškozené potvrzují do spisu založené lékařské zprávy a protokol o prohlídce jejího těla s fotodokumentací, ve spise se nachází též přehled hospitalizací poškozené v Psychiatrické léčebně Horní Beřkovice (od roku 2013 do současné doby celkem devět pobytů, mimo jiné je jako jeden z důvodů hospitalizace uveden stres z návratu manžela z výkonu trestu či konfliktní podmínky doma).
17. Z rozsudku Okresního soudu v Rakovníku ze dne 1.6.2010, č. j. 2 T 32/2010 – 447 (ve znění rozsudku Krajského soudu v Praze jako soudu II. stupně), bylo zjištěno, že Z. S. byl uznán vinným pokusem trestného činu znásilnění podle § 241 odstavec 1 trestního zákona a trestnými činy porušování domovní svobody podle § 238 odstavec 1 trestního zákoníku, násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle 197a trestního zákoníku, vydírání podle § 235 odstavec 1, 2 písmeno c) trestního zákona, za které mu byl uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání čtyř let, který vykonal v období od 29.11.2009 do 28.11.2013. Trestné činnosti se dopustil v období od 17.7.2009 do 28.11.2009, trestná činnost se v tomto případě netýkala poškozené P. S., ale jiných osob.
18. Ze zprávy Policie České republiky, Obvodního oddělení Zlonice, ze dne 11.1.2018 bylo zjištěno, že v průběhu roku 2017 poškozená na linku 158 třikrát oznámila fyzické napadení své osoby svým manželem (10.4.2017, 31.7.2017 a 14.12.2017). Z úředního záznamu obvodního oddělení Policie České republiky Zlonice bylo zjištěno, že 31.7.2017 zasahovala policejní hlídka v domácnosti manželů S. a P., kdy po manželově úderu pěstí do břicha byla poškozená preventivně hospitalizována na oddělení chirurgie Nemocnice Slaný, posléze převezena do psychiatrické léčebny v Horních Beřkovicích, dle zjištění policie se zřejmě jednalo o vzájemnou manželskou potyčku, kdy obžalovaný měl také škrábance na ruku a roztrhanou košili, při incidentu byl cítit z obžalovaného alkohol, dechovou zkoušku však odmítl.
19. Z rozsudku Okresního soudu v Kladně ze dne 30.1.2018, sp. zn. 11 C 19/2017, soud zjistil, že bylo rozvedeno manželství obžalovaného s poškozenou, z odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo zjištěno, že poškozená se domáhala rozvodu manželství s odůvodněním, že její manžel je alkoholik a bývá směrem k ní silně agresivní, hrubě ji fyzicky napadá, dále uvedla, že o společných financích rozhoduje také jen manžel, který ji přiděluje k dispozici jen velmi malé množství peněz. Obžalovaný s návrhem na rozvod manželství nesouhlasil, své fyzické násilí ve vztahu k manželce popřel, připustil vzájemné fyzické potyčky a manželství si přál zachovat. Účastnickým výsledkem poškozené při jednání dne 15.12.2017 bylo zjištěno, že tato trvá na rozvodu manželství z důvodu hrubého fyzického násilí, kterého se na ní manžel opakovaně dopouští, přičemž toho dne měla při jednání u soudu ve tváři na první pohled patrné pohmožděniny, opatrovníci manželky bylo uvedeno, že v předvečer konání jednání v řízení o rozvod manželství manžel manželku fyzicky napadl, zlomil jí nos a způsobil podlitinu v obličeji, poté byl zadržen policií a umístěn v cele předběžného zadržení. Rozvodový rozsudek nabyl právní moci dne 25.7.2018.
20. Soud I. stupně ve věci již vydal dne 28.6.2018 odsuzující rozsudek, kterým byl obžalovaný uznán vinným zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odstavec 1, odstavec 2

písmeno d) trestního zákoníku, kterého se dle skutkových zjištění prvního soudu dopustil tím, že od 28. 11. 2013 do konce roku 2016 ve společném obydlí v Mělníku, v Kladně, v Pcherách, v Kamenných Žehrovicích, v Hospozíně a ve Slaném, okres Kladno, a od počátku roku 2017 do 14.12.2017 v obci [redacted], ačkoli věděl o závažném psychickém onemocnění své manželky P. S. [redacted], poškozenou P. S. [redacted] fyzicky a psychicky týral a to tím způsobem, že ji, mimo období, kdy byla hospitalizována, obden bil pěstí do hlavy, až padala na zem, přičemž ji vulgárně nevybíravými výrazy s poukazem na její psychické onemocnění urážel, dne 31.7.2017 obviněný úderem pěstí do břicha způsobil poškozené pohmožděniny a psychickou újmu, čímž se zhoršil její psychický stav a musela být hospitalizována nejprve v Nemocnici Slaný na chirurgickém oddělení a následně v Psychiatrické nemocnici Horní Beřkovice, po návratu z léčebny poškozenou opětovně každý den bil pěstí do hlavy a vulgárně ji nadával, což vyústilo v napadení ze dne 14.12.2017, při němž poškozené zlomil nos a způsobil jí zhmožděniny v obličeji. Za tento zločin byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 42 měsíců, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou, zároveň byl dle § 226 písmeno b) trestního řádu zproštěn obžaloby ohledně skutku spočívajícího v tom, že od přesně nezjištěné doby roku 2003 do 29. 11. 2009 měl poškozenou P. S. [redacted] fyzicky a psychicky týrat, čímž měl spáchat další zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odstavec 1, 2 písmeno d) trestního zákoníku. Na základě odvolání obžalovaného byl však uvedený rozsudek odvolacím soudem zrušen (v případě výroku vině a výroku o trestu) a věc byla vrácena soudu I. stupně k novému projednání s tím, že popis skutkového stavu je v zásadních momentech v rozporu s obsahem provedených důkazů, přičemž není zřejmé, jakými úvahami se první soud řídil a z jakých důkazů vycházel, pokud jde o skutkový závěr, že obžalovaný obden bil poškozenou pěstí do hlavy a po jejím návratu z léčebny ji opětovně bil pěstí do hlavy dokonce každý den, když toto poškozená neuvedla v žádné ze svých procesně použitelných výpovědí. Podle krajského soudu nejen délka období, po které měl obžalovaný svou manželku týrat, ale i intenzita takového jednání, má zásadní vliv na případné právní posouzení takového jednání (zejména pak na užití kvalifikované skutkové podstaty). Vzhledem k tomu, že první soud uznal obžalovaného vinným jednáním, kterého se měl dopouštět v období od 28. 11. 2013 do konce roku 2016 je třeba, aby si ujasnil, nejen jakým způsobem měl s poškozenou právě v tomto období nakládat (bití do hlavy, nadávky apod.), ale i v jaké intenzitě (tzn. jak často mělo k bití docházet a jakými výrazy měl poškozenou častovat apod.). Na druhou stranu dle krajského soudu lze připustit, že minimálně o útocích, po nichž poškozená vyhledala lékařské ošetření a byly na ní shledány objektivní následky přičitatelné napadení, netřeba pochybovat z důvodů, na něž první soud v odůvodnění napadeného rozsudku poukazuje. Pokud jde o ostatní fyzické a verbální útoky je na prvním soudu, aby posoudil, zda i s přihlédnutím k povaze projevů duševní choroby, kterou poškozená trpí (například jí tvrzené vzájemné napadání a verbální nadávky), četnosti fyzických a verbálních útoků (a jejich povaze) dosahovalo jednání obžalovaného intenzity předpokládané trestním zákoníkem v ustanovení § 199 odstavec 1 trestního zákoníku po celou dobu žalovaného jednání nebo jen v závěrečné etapě společného soužití, kdy poškozená opakovaně vyhledala lékařské ošetření. Krajský soud tedy vnesl požadavek, aby první soud všechny provedené důkazy znovu pečlivě zhodnotil ve smyslu § 2 odstavec 5, 6 trestního řádu s tím, že skutkový stav, o němž nebudou důvodné pochybnosti podle § 2 odstavec 5 trestního řádu, následně posoudí v souladu se zákonem po stránce právní a svou pozornost zaměří na to, zda naplňuje všechny znaky skutkové podstaty zločinu týrání dle § 199 odstavec 1, 2 písmeno d) trestního zákoníku, tedy trestného činu v kvalifikované skutkové podstatě (v dostatečné intenzitě po celou dobu) nebo zda půjde „jen“ o přečin v základní skutkové podstatě směřovaný či jiný trestný čin. Soud v novém řízení doplnil dokazování pouze výsledkem svědkyně I. S. [redacted], opatrovnice poškozené, a to zejména k současnému zdravotnímu stavu poškozené.

21. Pokud jde o hodnocení u hlavního líčení provedených důkazů, je třeba znovu zopakovat, že obžalovaný popřel jakékoliv nevhodné aktivity vůči poškozené, když uvedl, že se o poškozenou po celou dobu jejich soužití vždy řádně a svědomitě staral, také zajišťoval bydlení,

navštěvoval ji v léčebně, naopak právě poškozená bývala v důsledku svého onemocnění agresivní vůči svému okolí i jemu samotnému, proto byla opakovaně hospitalizována, dle obžalovaného by navíc v případě násilných útoků vůči poškozené, které ona ve své výpovědi popisuje, by tato skutečnost rozhodně po takovou dobu nezůstala utajena opatrovníci poškozené či léčebným zařízením, ve kterých poškozená velmi často pobývala. Soud však nezávisle na výpovědi poškozené učinil poznatky o dalších negativních projevech v chování obžalovaného nejen vůči poškozené. Kromě výše uvedeného odsuzujícího rozsudku Okresního soudu v Rakovníku, sp. zn. 2 T 32/2011, za pokus trestného činu znásilnění podle § 241 odstavec 1 trestního zákona a trestné činy porušování domovní svobody podle § 238 odstavec 1 trestního zákoníku, násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle 197a trestního zákoníku, vydírání podle § 235 odstavec 1, 2 písmeno c) trestního zákona, se jedná o výpovědi některých svědků (jak je výše popsáno v části rozsudku popisující jednotlivé provedené důkazy svědeckou výpovědí) i o zásahy policie v Hospozíně ve dnech 10.4.2017, 31.7.2017 a 14.12.2017. Pro rozhodnutí o vině je tedy zásadní posouzení věrohodnosti svědecké výpovědi poškozené, přičemž soud je toho názoru, že lze vycházet z tohoto důkazu, neboť i s ohledem na závěry znaleckého posudku se její výpověď rozhodně nejeví jako promyšlená konstrukce. Poškozená uvedla, že ji obžalovaný slovně urážel a fyzicky napadal, zejména úder do hlavy a to jedenkrát za měsíc. Pokud soud převzal při svém předchozím rozhodnutí ve věci popis skutku z obžaloby, převzal zde uvedený nesprávný údaj o četnosti útoků obžalovaného, ke kterým mělo docházet obden. Tento popis děje skutečně neodpovídal údajům poškozené a byl obžalobou zřejmě převzat z původního usnesení o zahájení trestního stíhání. Soud je toho názoru, že údaj poškozené o četnosti incidentů v podobě jejího slovního či fyzického napadání každý měsíc lze vzít za prokázaný, takto četnost útoků takto konkretizovala jak v případném řízení, tak u hlavního líčení. Pokud obžalovaná popsala nevhodné projevy obžalovaného vůči ní, mělo se jednat o slovní urážky, vyhrožování a bití, přičemž dle poškozené k těmto nevhodným projevům docházelo po celé období soužití s obžalovaným. Dle názoru soudu se jednalo o ponižující chování obžalovaného, které vnímala poškozená, přestože byla hendikepována duševní chorobou, jako příkoří a které mělo povahu týrání. Jak vyplynulo z provedených důkazů, obžalovaný se seznámil s poškozenou v psychiatrické léčebně, znal její zdravotní stav a predispozici k ambivalentnímu soužití v době, kdy je její nemoc na vzestupu. I když se v době ataku nemoci někdy chovala poškozená agresivně ke svému okolí (soud toto nijak nezpochybňuje), nevylučuje to, že se k ní obžalovaný choval způsobem, který ona sama ve svých výpovědích opakovaně uváděla. Ani skutečnost, na kterou neustále poukazoval obžalovaný, tedy že byla poškozená s obžalovaným navštěvována sociálním pracovníkem, který po celou dobu jejich soužití nedetekoval páčání násilí na poškozené, neznamená, že v době, kdy byli poškozená s obžalovaným bez takového „dozoru“, na poškozené obžalovaný násilí, ať fyzické nebo verbální, nepáchal. Nutno zmínit i údaj svědkyně I. S., která se z titulu své funkce o poškozenou starala, že podle jejího mínění na poškozené obžalovaný „parazituje“, neboť právě soužití s poškozenou mu zajišťuje bydlení. Soud rozhodně výpověď poškozené považuje za věrohodnou, tato navíc nestojí osamoceně, ale je potvrzována zejména svědkyní I. S., svědkyní J. M. a rodinnými příslušníky poškozené, kterým se poškozená s násilím a nevhodným jednáním obžalovaného vůči své osobě v průběhu času svěřovala. O násilí vůči poškozené v poslední době před zadržením obžalovaného svědčí také lékařské zprávy a znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, kdy například znalkyně u hlavního líčení uvedla, že je nepravděpodobné, že by si poškozená způsobila zlomeninu nosu sama. I když znalecký psychiatricko-psychologický posudek připouští, že v ataku nemoci nemusela poškozená vůbec dění kolem sebe vnímat a není tak schopna o nich podat svědeckou výpověď, je nutné konstatovat také to, že byla medikována, a v době, kdy její nemoc nebyla na vzestupu, situaci dle znalce vnímala reálně a je také schopna o ní podat relativně ucelenou, konzistentní výpověď. V případě obžalovaného provázely dle poškozené nevhodné projevy chování obžalovaného, včetně násilného jednání, dokonce několik let, a i když bylo objektivně zjištěno pouze jedno zranění poškozené v souvislosti s posledním útokem

obžalovaného, byl zákonný znak kvalifikované skutkové podstaty (páchání činu po delší dobu) dle názoru soudu naplněn. Pokud tento stav měl trvat několik let, lze i v případě, že k útokům obžalovaného docházelo jednou měsíčně, vyslovit závěr, který ostatně učinil při podání obžaloby i státní zástupce, že byl naplněn zákonný znak dlouhodobosti a že se tedy jedná o kvalifikovanou skutkovou podstatu dle § 199 odstavec 1, odstavec 2 písmeno d) trestního zákoníku. Pokud jde o tuto kvalifikovanou skutkovou podstatu, dle soudní praxe se musí jednat o dobu řádově v měsících, neboť již vlastní týrání je zlé nakládání, které se vyznačuje určitým trváním, čím méně intenzivní budou konkrétní projevy chování pachatele naplňující znaky týrání, tím delší dobu bude muset takové zlé nakládání trvat, aby se mohlo jednat o naplnění okolnosti „páchání činu po delší dobu“, jež podmiňuje použití vyšší trestní sazby. Pro posouzení otázky, zda pachatel trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí pokračoval v páchání takového činu po delší dobu, je určující nejen celková doba týrání, ale přihlídnout je třeba též ke konkrétnímu způsobu provedení činu, intenzitě týrání, jeho četnosti apod. Soud tedy vzal za prokázané, že se obžalovaný dopouštěl vůči své manželce, poškozené P. S., hrubého a zvláště bezcitného zacházení, které musela tato pociťovat jako těžké příkoří a lze jej tak podřadit pod termín týrání, přičemž toto spočívalo v násilném napadání poškozené (tato uváděla údery do hlavy) a ve slovním ponižování poškozené. Poškozená sice dlouhodobě neřešila problémový vztah s obžalovaným nikterak radikálně, ovšem zde je nutno poukázat na vlastní poznatky soudu z obdobných kauz i soudní praxi Nejvyššího soudu, podle něhož intenzitu a míru, s níž jednání pachatele zasahuje do osobní sféry poškozené osoby, nelze zpětně bagatelizovat tím, že poškozená navenek vůči třetím osobám neprojevovala žádnou nespokojenost se svým manželstvím. Pro týrání, ke kterému dochází v rodině, zejména pak mezi manžely, je totiž typické, že ten, kdo je vystaven týrání, se ho nejprve snaží skrývat a tajit a že proto navenek vystupuje tak, aby týrání nebylo z pohledu třetích osob rozeznatelné (rozhodnutí Nejvyššího soudu spisová značka 7 Tdo 725/2012). Nelze též pominout poznatek soudu o předchozí násilné a navíc závažné trestné činnosti obžalovaného, za kterou byl odsouzen a potrestán Okresním soudem v Rakovníku a které se dopustil právě v období, kdy žil s poškozenou v manželském svazku, byť se této trestné činnosti nedopustil vůči poškozené. Soud tedy vycházel při svých skutkových závěrech právě z výpovědi poškozené a dalších svědků a neuvěřil tvrzení obžalovaného, že se během soužití jednalo pouze o vzájemné hádky, případně konflikty vyvolané poškozenou a převzal proto z obžaloby i vlastní popis skutku, pouze odstranil nesprávný údaj o četnosti útoků a také upřesnil konkrétní místa, kde spolu obžalovaný s poškozenou žili, když tento údaj nebyl zřejmě nedopatřením v písemné obžalobě uveden. Dle soudu byla totožnost skutku, pro které bylo dříve zahájeno trestní stíhání policejním orgánem, rozhodně zachována. Pokud tedy soud ve svých skutkových závěrech vycházel právě z výpovědi poškozené, lze mít za prokázané, že obžalovaný se po dobu (výrazně) delší než šest měsíců k poškozené choval hrubě, a to jak fyzicky, tak verbálně, což lze považovat za velmi hrubé, bezcitné jednání, které musela poškozená i s ohledem na svůj stav (duševní choroba) pociťovat nutně jako těžké příkoří. Týráním dle § 199 trestního zákoníku se dle soudní praxe rozumí takové zlé nakládání s osobou žijící ve společném obydlí, které se vyznačuje vyšším způsobem hrubosti a bezcitnosti s určitou trvalostí a které tato osoba pociťuje jako těžké příkoří, nemusí se jednat o jednání soustavné nebo delší dobu trvající, taktéž se nevyžaduje, aby u této osoby vznikly případně následky na zdraví, zásadní je to, zda týraná osoba takovéto jednání vnímá jako těžké příkoří. S ohledem na poškozenou popsané situace v soužití s obžalovaným a i s přihlédnutím k uvedeným závěrům znaleckého posudku lze rozhodně vyslovit závěr, že poškozená se nacházela v takovém psychickém rozpoložení vyvolaném právě jednáním obžalovaného, které svědčí o tom, že nakládání obžalovaného s poškozenou je nutno vyhodnotit jako natolik necitlivé nakládání s osobou žijící ve společném obydlí, že se jedná o jednání protiprávní. Zde je nutno zmínit další rozhodnutí Nejvyššího soudu, které se „domácím násilím“ zabývalo, například rozhodnutí spisové značky 7 Tdo 1294/2015, podle kterého pokud poškozená osoba byla vystavena hrubému verbálnímu násilí ze strany pachatele po dobu několika měsíců (přesahující dobu šesti

měsíců), které bylo doplněno jen občasným fyzickým násilím vůči ní, je již zpravidla naplněn zákonný znak „po delší dobu“ obsažený v ustanovení § 199 odstavec 2 písmeno d) trestního zákoníku. I případy hrubého verbálního násilí trvající po dobu nejméně šesti měsíců zpravidla totiž vykazují potřebnou míru intenzity, která současně odůvodňuje naplnění uvedeného znaku. Smyslem ustanovení § 199 trestního zákoníku je posílení ochrany osob ohrožených fenoménem tzv. domácího násilí, tj. násilí páchaného mezi osobami blízkými ve smyslu jejich vzájemného vztahu, přičemž vzájemné role těchto osob jsou v rámci násilného vztahu neměnné (jeden z aktérů je stále osobou ohroženou a druhý osobou násilnou). Současně jde o násilí opakované, dlouhodobé, nikoli o jednorázovou eskalaci konfliktní situace. Týrání nemusí mít nutně jen povahu fyzického násilí, ale může spočívat i v působení psychických útrap (rozhodnutí Nejvyššího soudu spisová značka 7 Tdo 417/2016), čemuž odpovídá také ta část jednání obžalovaného, který opakovaně hrubě urážel poškozenou v souvislosti s její duševní nemocí. Nutno ještě poznamenat, že trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 trestního zákoníku je trestným činem trvajícím, pro který je typické jeho souvislé páchání nerozpadající se do dílčích útoků, tedy jednání, kterým pachatel vyvolá protiprávní stav, jež následně udržuje, v daném případě trval tento stav časový úsek popsany ve výrokové části rozsudku s výjimkou opakovaných hospitalizací poškozené. Individuálním objektem trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 trestního zákoníku je zájem na ochraně osob, u nichž je dána specifická forma vzájemné závislosti vyplývající ze skutečnosti, že tyto osoby obývají společné obydlí, a proto jsou mezi nimi vytvořeny zvláštní vztahy vyplývající ze společného bydliště a zpravidla též mají ztíženou možnost toto společné obydlí opustit.

22. Při ukládání druhu trestu a jeho výměry soud přihlédl k povaze a závažnosti spáchané trestné činnosti, jejím okolnostem, k poměrům obžalovaného, k jeho dosavadnímu způsobu života a k možností jeho nápravy. Konkrétní závažnost spáchané trestné činnosti je dána zejména celkovou délkou doby, po kterou mělo k uvedenému protiprávnímu jednání obžalovaného docházet (doba přibližně čtyř roků), a dále i vlastní intenzitou prokázaných útoků obžalovaného vůči poškozené dle její výpovědi (napadání poškozené jednou za měsíc, až na uvedené výjimky bez zranění poškozené). Pokud jde o pohnutku jednání obžalovaného, tento nepochybně jednal v důsledku absence tolerance a respektování práv a svobod poškozené, kdy prosazoval v průběhu vztahu s poškozenou pouze své vlastní zájmy a potřeby, zde je možno odkázat i na závěry znaleckého posudku, který se osobností obžalovaného zabýval a který mimo jiné konstatoval, že obžalovaný je lhostejný ke společenským pravidlům, preferuje většinou jen taková chování, které mu přináší bezprostřední osobní prospěch, je u něho přítomna tendence jednat neočekávaně a explozivně, s malou sebekontrolou a nízkým prahem pro uvolnění agrese, včetně násilí, je přítomna tendence k nesnášenlivému chování. Nelze pominout ani skutečnost, kterou poškozená opakovaně zmínila ve své výpovědi, tedy negativní vliv alkoholu na chování obžalovaného, byť dle znaleckého posudku forenzně významný vliv aktuálního požití či déleodobého užívání alkoholu či jiné návykové látky na posuzovaném jednání nebyl prokázán. V průběhu hlavního líčení soud neučinil poznatek, že by obžalovaný projevil lítost a sebereflexi. K osobě obžalovaného soud zjistil z opisu z rejstříku trestů, že kromě výše uvedeného posledního odsuzujícího rozhodnutí Okresního soudu v Rakovníku je třeba přihlídnout k dalším třinácti odsouzením obžalovaného pro různorodou trestnou činnost z předcházejícího období (1980-2010), poslední z uložených trestů odnětí svobody uložený právě Okresním soudem v Rakovníku ve výměře čtyř let vykonal dne 28.11.2013. Podle opisu z evidence přestupků nemá obžalovaný žádný záznam pro spáchání přestupku. Lze tedy konstatovat, že obžalovaný je recidivistou, který se opakovaně dopouští různorodé trestné činnosti, včetně trestné činnosti násilného charakteru, na kterého neměla žádný výchovný vliv předchozí odsouzení. Státní zástupce navrhl uložit obžalovanému za výše uvedený skutek nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání čtyř roků a šesti měsíců s tím, že obžalovaný má výrazné sklony k páchání násilné trestné činnosti. Soud se ztotožňuje se státním zástupcem, pokud jde o zvolený druh trestu, neboť pouze nepodmíněný trest odnětí svobody může obžalovanému v budoucnu zabránit v opakování trestné činnosti a

spolehlivě tak ochránit společnost před obdobnými útoky, je totiž zřejmé, že předchozí odsouzení i nepodmíněné tresty odnětí svobody nesplnily svůj účel, pokud nevedly k definitivní nápravě obžalovaného, který rozhodně v žádném případě nesplňuje kritéria pro případné uložení podmíněného trestu dle kritérií § 81 odstavec 1 trestního zákoníku či případně dle § 84 trestního zákoníku, tedy podmíněného trestu s dohledem. Proto byl obžalovanému uložen nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře ještě stále v dolní polovině zákonné sazby dle § 199 odstavec 2 trestního zákoníku (dvě léta až osm let), konkrétně v trvání třiceti měsíců. Oproti předchozímu odsuzujícímu rozsudku soud výměru trestu snížil, aby tak zohlednil změnu ve skutkových závěrech, kdy nevzal za prokázanou tak výraznou četnost útoků obžalovaného, jako v případě zrušeného odsuzujícího rozsudku ze dne 28.6.2018. Takto stanovená výše trestu může dostatečně vést ke splnění účelu trestu ve smyslu ochrany společnosti i poškozené před obžalovaným jako osobou s velmi výraznými sklony k recidivě, a to včetně násilné trestné činnosti. Obžalovaný by si měl zároveň uvědomit nevhodnost svého jednání v partnerských vztazích i to, že rozhodně nelze bez trestní sankce takovéto závadové projevy v jeho chování tolerovat. Pro výkon tohoto trestu byl obžalovaný v souladu se zákonnými pravidly dle § 56 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou, tedy do mírnějšího typu věznice dle současné právní úpravy.

23. K trestnímu řízení se s nárokem na náhradu škody připojila poškozená zdravotní pojišťovna, konkrétně Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, konkrétně ve výši 16 655 Kč s tím, že se jedná o náklady na zdravotní služby hrazené za klientku, tedy poškozenou, zdravotnickým zařízením v souvislosti s útoky obžalovaného ze dne 31.7.2017 a ze dne 14.12.2017. Soud učinil závěr, že se obžalovaný v těchto dvou případech skutečně poškozenou fyzicky napadl, tudíž následné ošetření poškozené bylo důsledkem protiprávního jednání obžalovaného. Ve předchozím odsuzujícím rozsudku výrok o náhradě škody absentoval, krajský soud toto soudu I. stupně vytkl s tím, že poškozená pojišťovna se k trestnímu řízení připojila řádně a včas, proto je soud povinen se s uplatněným nárokem ve svém příštím rozhodnutí vypořádat a své rozhodnutí řádně zdůvodnit. Pokud tedy soud uznal obžalovaného vinným skutkem popsáním ve výrokové části tohoto rozsudku, kdy dospěl k závěru, že obžalovaný poškozenou v uvedených případech napadl, rozhodl zároveň dle § 228 odstavec 1 trestního řádu o povinnosti obžalovaného zaplatit dle návrhu pojišťovny škodu v uvedené výši, neboť výše nákladů pojišťovny byla řádně doložena.

Poučení:

Proti rozsudku lze podat odvolání.

Rozsudek může odvoláním napadnout:

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká
- c) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody, má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Státní zástupce může tak učinit i proti vůli obžalovaného.

Odvolání se podává u soudu, proti jehož rozsudku směřuje (u Okresního soudu v Kladně), a to do osmi dnů od doručení opisu rozsudku.

Odvolání musí být ve shora uvedené lhůtě, nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu 1. stupně, podle § 251 trestního řádu také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i z části ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

O odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Kladně rozhoduje nadřízený krajský soud - Krajský soud v Praze.

Kladno 25. října 2018

JUDr. Ivo Poštolka, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M [redacted] K [redacted]